

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БК 1. ІСТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту»	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Третій освітньо-науковий рівень (доктор філософії)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Данченко Ірина Олексіївна

Вища освіта – спеціальність педагогіка/психологія

Науковий ступень – доктор педагогічних наук 13.00.07 – теорія та методика виховання.

Вчене звання – доцент, професор кафедри ЮНЕСКО та соціально-гуманітарних дисциплін.

Досвід роботи – 18 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Міжнародне академічне науково-методичне стажування. Центр українсько-європейського наукового співробітництва, Полтавський державний аграрний університет. (Навчальне навантаження 180 годин – 6 кредитів ЄКЕС.). Тема: «Креативні підходи та методи активізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти». Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-021001-PSAU від 12.11.23 Термін навчання 02.10. – 12.11.2023 р.
- Міжнародне академічне науково-методичне стажування. Центр українсько-європейського наукового співробітництва, Полтавський державний аграрний університет. (Навчальне навантаження 180 годин – 6 кредитів ЄКЕС.). Тема: «Цифрова етика та людиноцентрична педагогіка в епоху ШІ: психогігієна, медіаграмотність та лідерство». Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-290913-PSAU від 09.11.2025 Термін навчання 29.10. – 09.11.2025 р.
- Керівник Психологічної служби ДБТУ
- Дійсний член Громадської організації «Українська асоціація суспільствознавців та педагогів»
- Дійсний член Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти».
- ORCID: 0000-0003-0103-8142
- Scopus Researcher ID: 57363268500
- Web of Science <https://www.webofscience.com/wos/error/authorNotFound>
- Google Scholars: https://scholar.google.com/citations?user=v78F4_AAAAAJ&hl=ru

телефон +38(095)5152272

електронна пошта

irinadanchenco@btu.kharkov.ua

дистанційна підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування у здобувачів наукового рівня знань про історичний розвиток професійної освіти у світі та Україні, закономірності її становлення, трансформації змісту, форм і методів підготовки фахівців, а також розвиток навичок критичного аналізу історико-педагогічних процесів і застосування історичного досвіду у сучасній освітній практиці.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, інтерактивні методи навчання (кейс-метод; проєктне навчання; групова робота та дискусії; цифрові освітні платформи).
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<p>Інтегральний результат навчання: здатність здобувача проєктувати, організовувати та здійснювати освітній процес у закладі вищої освіти на засадах сучасної дидактики, інноваційних технологій навчання, принципів академічної доброчесності та професійної етики. Після опанування дисципліни здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Критично аналізувати теоретико-методологічні засади дидактики вищої школи та сучасні концепції організації освітнього процесу / тестування, усне опитування • Проєктувати структуру та зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, стандарту вищої освіти та результатів навчання / письмова робота, кейс-аналіз • Формулювати результати навчання та добирати адекватні методи, форми й засоби їх досягнення та оцінювання / практична робота, презентація • Застосовувати традиційні, інноваційні та цифрові педагогічні технології у викладацькій діяльності з урахуванням принципів студентоцентрованого та компетентнісного підходів / практичне завдання, аналіз ситуацій • Організовувати інтерактивну освітню взаємодію, забезпечувати ефективну комунікацію та позитивний психологічний клімат у навчальному середовищі / рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії, • Розробляти навчально-методичне забезпечення дисципліни (силабус, робоча програма, методичні матеріали, оцінювальні інструменти) / проєктна робота • Здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання із застосуванням валідних і надійних критеріїв, забезпечувати прозорість і об'єктивність оцінювання / практичне завдання, тестування • Інтегрувати результати власних наукових досліджень у зміст навчальних дисциплін і викладацьку практику / проєктна робота • Демонструвати високий рівень педагогічної культури, професійної етики та академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності / рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії, • Здійснювати педагогічну рефлексію, самооцінювання професійної діяльності та планувати власний професійний розвиток. • Використовувати сучасні цифрові інструменти для організації змішаного та дистанційного навчання / практичне завдання, аналіз ситуацій • Аргументовано представляти результати освітньо-методичної діяльності у науковому та професійному середовищі / підсумкове індивідуальне навчально-дослідне завдання, проєктна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні та семінарські заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль; залік.
Вимоги викладача	виконання індивідуально-дослідного завдання; творча активність; командна робота.
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1. Становлення та розвиток професійної освіти у світі

Лекція 1.	Теоретико-методологічні основи історії професійної освіти	Практичне заняття 1 (ПЗ)	Аналіз джерел з історії професійної освіти	Самостійна робота:	Професійна освіта у Стародавній Греції та Римі Роль ремісничих цехів у підготовці кадрів Освітні реформи XVIII–XIX ст. Професійна освіта в країнах Європи
Лекція 2	Професійна освіта у стародавньому світі та Середньовіччі	ПЗ 2	Порівняльний аналіз систем освіти різних країн		
Лекція 3.	Розвиток професійної освіти у Новий час	ПЗ 3	Цехова система як форма професійного навчання		

Лекція 4	Професійна освіта в умовах індустріального суспільства	ПЗ 4	Вплив індустріалізації на освіту	
Розділ 2. Розвиток професійної освіти в Україні				
Лекція 5.	Історія професійної освіти в Україні (до XX ст.)	ПЗ 5	Історичні етапи розвитку освіти в Україні	Самостійна робота
Лекція 6	Професійна освіта в Україні у XX столітті	ПЗ 6	Освітні реформи XX століття	
Лекція 7	Сучасні тенденції та перспективи розвитку	ПЗ 7	Сучасні моделі професійної освіти	
		ПЗ 8		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> Korobkina, T., Dashenkova, N., Danchenko, I., & Omelchenko, H. (2025). The impact of corporate culture of dignity on cognitive biases, strategic decision-making and technical debt management in IT engineering. <i>Technology Audit and Production Reserves</i>, 3(4(83)), 6–13. https://doi.org/10.15587/2706-5448.2025.329635 (Scopus). Nagayev V., Danchenko I., Mitiashkina T., Kyrepin V. (2022) Administrative Fundamentals of Ecological Competence Forming in Agricultural Engineering Students Under Conditions of Their Professional Training. In: Tonkonogyi V., Ivanov V., Trojanowska J., Oborskyi G., Pavlenko I. (eds) <i>Advanced Manufacturing Processes III</i>. InterPartner 2021. Lecture Notes in Mechanical Engineering. Springer, Cham, P 697-706. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12570 Paruta, Olena, Amelina, Viktoria, Danchenko, Iryna, Davydenko, Vitaliy and Kislov, Denis (2021) <i>The problems of society's globalization: peculiarities of legal socialization and public education</i> AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2(S24) (11). pp. 115-122. ISSN 1804-7890 https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/Amelina=3A=3A.html Данченко І.О. Формування управлінської компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців системи професійної освіти: теоретико-методологічні основи // Інноваційна педагогіка. - № 88. -2025. С. 129–133 (журнал категорії «Б», Index Copernicus International (Республіка Польща), Україна, українська) http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2025/88/25.pdf Лі Гарник, І Снегурова, І Данченко (2023). Теоретичні та практичні аспекти проведення інтеграційних процесів і міжкультурної комунікації в освітньому просторі // Наукові інновації та передові технології., в 2 (16). С 87 -99. (журнал категорії «Б», Index Copernicus International, Україна, українська). http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/archive/2 Нагаєв Віктор, Данченко Ірина, Мітяшкіна Тетяна. (2021) Формування екологічної компетентності майбутніх фахівців аграрної сфери в умовах технологічної підготовки. Електронний науковий фаховий журнал «Імідж сучасного педагога». No 4 (199), 30-35 (журнал категорії «Б», Index Copernicus International, Україна, українська). https://isp.pano.pl.ua/article/view/237627 Конкурентоспроможність і розвиток спектру освітніх послуг в Україні: психолого-педагогічний аспект [Електронний ресурс] / Л. П. Гарник, І.О. Данченко [та ін.] // Перспективи та інновації науки. (Серія "Педагогіка". Серія "Психологія". Серія "Медицина") = Prospects and innovations of science (Series "Pedagogy". Series "Psychology". Series "Medicine"). – Електрон. текст. дані. – 2021. – № 3 (3). – С. 21-38. – URL (журнал категорії «Б», Index Copernicus International, Україна, українська). http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/536/539 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ: навчально-методичний посібник для слухачів третього рівня освіти (доктор філософії) / І.О. Данченко, Н.І. Моїсеєва. – Харків: ДБТУ, 2021. – 292 с. Історія професійної освіти: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни / ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсеєва. – Харків, 2024. – 40 с Історія професійної освіти: методичні вказівки для проведення семінарських занять з дисципліни / ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко. – Харків, 2024. – 36 с. Історія професійної освіти: тестові завдання для перевірки знань здобувачів третього рівня освіти (доктор філософії) ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсеєва. – Харків, 2024. – 36 с. Програма вступного фахового іспиту для здобуття ступеня «Доктор філософії» на основі РВО «Магістр» зі спеціальності А 5 Професійна освіта (заспеціалізаціями) галузі знань А Освіта / В. М. Нагаєв, Т. М. Герлянд, В. Є. Новікова, Т. Ю. Мітяшкіна. Харків: Державний біотехнологічний університет. 2025. 26 с.
-------------------	---	-------------------------------	---

8. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : слов. для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Проф. освіта (аграрне виробництво, переробка с.-г. продукції та харчові технології). Ч. 1 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. О. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко. - Харків : ДБТУ, 2025. - 400 с. - Б. ц.
9. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 2 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. Г. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко ; Держ. біотехнол. ун-т. - Харків : [б. в.], 2025. - 345 с. - Б. ц.
10. Danchenko I., Tyurina V. Innovative forms of postgraduate pedagogical education: foreign internship. STUDIA SLOBOZHANICA: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2025» (Харків, ДБТУ, 30 квітня 2025 р.). Харків, 2025. С. 171-173 <https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/67406> (Україна)
11. Данченко І.О., Тюріна В.О.Толерантність до невизначеності як професійно значуща якість особистості майбутнього офіцера сектору безпеки й оборони України. Modern vision of implementing innovations in scientific studies: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, February 14, 2025. Marseille, French Republic: International Center of Scientific Research. С. 227-231. <https://doi.org/10.36074/scientia-14.02.2025> (French Republic).
12. Данченко І.О., Тюріна В.О. Резильєнтність як фактор формування і розвитку професійної компетентності майбутнього практичного психолога в сучасних умовах Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical Conference, March 21, 2025. San Francisco, USA: International Center of Scientific Research. С.191-195. <https://doi.org/10.36074/scientia-21.03.2025> (USA)
13. Тюріна В.О., Данченко І.О., Пшеничко А.С. Толерантність до невизначеності як професійно значуща якість особистості працівників кіберполіції в умовах воєнного стану. Modern Science and Innovation: Trends, Challenges and Breakthroughs: Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, November 21, 2025. New York, USA: International Center of Scientific Research. С. 310-314. DOI 10.36074/scientia-21.11.2025. (USA).
14. Тюріна В.О., Данченко І.О.Людиноцентризм як стратегічний вектор перспективного розвитку вищої освіти в добу цифрової трансформації Цифрова етика та людиноцентрична педагогіка в епоху ШІ: психогігієна, медіаграмотність та лідерство : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 29 вересня – 9 листопада 2025 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. 144 с. С. 133-137. ISBN 978-966-397-554-2 (Ікраїна, Польща).
15. Данченко І.О., Крамаренко А.П. Інформаційно-комунікативна компетентність у підготовці фахівців аграріїв: проблемний аспект // Євроінтеграційний вектор розвитку агроєкосистем в Україні: глобальні виклики та перспективи: матеріали міжнар. наук.-пр. конф. (05 червня 2025 року). Харків: ДБТУ, 2025. С. 231-234. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/nauka/konferentsiyi/> (Дата доступу 26.09.2025).(Україна).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.